

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3187/2003 για τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.)»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Με το υπό ψήφιση Νοχ. αντικαθίστανται, τροποποιούνται και συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις του ν. 3187/2003 για τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.). Κύρια στόχευση του Νοχ., όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, είναι η ενδυνάμωση και ο εμπλουτισμός της παρεχόμενης από τα ανωτέρω Ιδρύματα στρατιωτικής και επιστημονικής εκπαίδευσης των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να ανελιχθούν σε ικανούς αξιωματικούς, με τις απαραίτητες στρατιωτικές και επιστημονικές γνώσεις.

Για τον σκοπό αυτό, με το προτεινόμενο Νοχ., μεταξύ άλλων, καθιερώνεται η δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από τα Α.Σ.Ε.Ι. (άρθρο 3 του Νοχ.), επαναπροσδιορίζονται τα όργανα διοίκησης και οι αρμοδιότητές τους (άρθρο 4 του Νοχ.), συνιστάται Συμβούλιο Ανώτατης Ακαδημαϊκής και Στρατιωτικής Εκπαίδευσης, με αρμοδιότητα και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των Α.Σ.Ε.Ι. (άρθρο 5 του Νοχ.), εισάγονται ρυθμίσεις για το Στρατιωτικό Διδακτικό Προσωπικό (άρθρο 10 του Νοχ.) και επανακαθορίζονται οι αποδοχές του εκπαιδευτικού προσωπικού των Α.Σ.Ε.Ι. (άρθρο 12 του Νοχ.).

Το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Σ.Ε.Ι. αναμορφώθηκε με τον ν. 3187/2003, ο οποίος έθεσε τις θεσμικές προϋποθέσεις παροχής ανώτατης ακαδημαϊκής εκπαίδευσης από τα Α.Σ.Ε.Ι., ισότιμης με την εκπαίδευση που παρέχουν τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Έτσι, τα Α.Σ.Ε.Ι., αν και δεν έχουν τον κατ' άρθρο 16 παρ. 5 του Συντάγματος χαρακτήρα, δηλαδή δεν είναι αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, είναι ισότιμα προς τα άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα [ΣτΕ Τμ Στ' 265/2002, ΣτΕ Τμ Γ' 3894/1996, βλ. και Γνμ ΝΣΚ 15/1994, βλ. και Έκθεση της Επιστημονικής

Υπηρεσίας της Βουλής στο Νοσχ. «Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.)», 8.9.2003], παρέχοντας ισότιμη εκπαίδευση και χορηγώντας ισότιμα πτυχία (άρθρο 1 του ν. 3187/2003).

II. Παρατηρήσεις στα επιμέρους άρθρα του Νοσχ.

1. Επί του άρθρου 3 του Νοσχ.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αντικαθίσταται το άρθρο 4 του ν. 3187/2003, το οποίο προέβλεπε τη δυνατότητα οργάνωσης και λειτουργίας προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών από τα Α.Σ.Ε.Ι. σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια, τα οποία είχαν και την ευθύνη χορήγησης μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών. Η δυνατότητα αυτή διατηρείται και υπό την προτεινόμενη μορφή του άρθρου 4 στην παράγραφο 1. Παράλληλα, προστίθεται δεύτερη παράγραφος με την οποία παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα λειτουργούν, συγχωνεύονται, μετονομάζονται ή καταργούνται Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Ερευνητικών Προγραμμάτων, σε θέματα Στρατιωτικής, Ναυτικής και Αεροπορικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, των οποίων ο σχεδιασμός και η οργάνωση θα γίνεται αποκλειστικά από τα Α.Σ.Ε.Ι., «μετά την ανάπτυξη επαρκούς ερευνητικού έργου» σε αυτά. Δεδομένου ότι η ανάπτυξη επαρκούς ερευνητικού έργου τίθεται ως προϋπόθεση για την αυτόνομη οργάνωση και λειτουργία μεταπτυχιακών και ερευνητικών προγραμμάτων από τα Α.Σ.Ε.Ι., θα έχρηζε ενδεχομένως διευκρίνισης η εισαγόμενη ρύθμιση, εκ του λόγου ότι η δημιουργία της επαρκούς επιστημονικής βάσης για την αυτόνομη διοργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών στα Α.Σ.Ε.Ι. προβλέπεται, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, να έχει επιτευχθεί σε χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει την τετραετία.

Επιπλέον, στο δεύτερο εδάφιο της δεύτερης παραγράφου, προβλέπεται ότι το προεδρικό διάταγμα με το οποίο θα λειτουργούν, συγχωνεύονται, μετονομάζονται ή καταργούνται Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Ερευνητικών Προγραμμάτων, εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, «ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Στρατιωτικής Παιδείας». Επειδή, προφανώς, ως Συμβούλιο Ανώτατης Στρατιωτικής Παιδείας νοείται το κατ' άρθρον 6 του Νοσχ. συνιστώμενο Συμβούλιο Ανώτατης Ακαδημαϊκής και Στρατιωτικής Εκπαίδευσης, για λόγους νομικής κυριολεξίας, ορθότερο θα ήταν να ακολουθηθεί και στην παρούσα παράγραφο η διατύπωση του άρθρου 6 του Νοσχ.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 εδ. α' του ν. 2916/2001, την ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα, καθώς και την αρμοδιότητα για τη χορήγηση των μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων έχουν τα ιδρύματα του πανεπιστημιακού

τομέα. Η οργάνωση και η λειτουργία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων διέπεται από τα άρθρα 10 έως 14 του ν. 2083/1992 (όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις των νόμων 2327/1995, 2413/1996, 2454/1997, 3255/2004), σύμφωνα με τα οποία, τα μεταπτυχιακά προγράμματα έχουν επιστημονική ενότητα και πληρούν προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών, αποσκοπούν στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας και οδηγούν, υπό την προϋπόθεση της απονομής μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, στην απονομή διδακτορικού διπλώματος.

2. Επί του άρθρου 7 του Νοχ.

Με το άρθρο 7 του Νοχ. προστίθενται οι παράγραφοι 9 και 10 στο άρθρο 11 του ν. 3187/2003. Στην προτεινόμενη προς ψήφιση προστιθέμενη παράγραφο 9 του άρθρου 11 του ν. 3187/2003 προβλέπεται ότι «ο διορισμός ή η μονιμοποίηση μέλους Δ.Ε.Π. Α.Σ.Ε.Ι. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης», και στην προστιθέμενη παράγραφο 10 ορίζεται ότι «όσοι εκλέγονται ή εξελίσσονται σε θέσεις Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. οφείλουν μέσα σε δύο μήνες από την έκδοση της σχετικής πράξης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να αναλάβουν τα καθήκοντά τους».

Επειδή η εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. γίνεται, σε κάθε περίπτωση με εκλογή στην αμέσως επόμενη βαθμίδα (άρθρο 11 ν. 3187/2003), για λόγους νομικής ακριβολογίας, και λαμβανομένης υπόψη της αντίστοιχης διάταξης που ισχύει για τον διορισμό και τη μονιμοποίηση των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. (παράγραφος 10 του άρθρου 6 του ν. 2083/1992), σκόπιμη θα ήταν η αντικατάσταση, στην προστιθέμενη παράγραφο 10, του ρήματος «εκλέγονται» από το ρήμα «διορίζονται».

Εξ άλλου, δεδομένου ότι η άπρακτη άροδος της δίμηνης προθεσμίας ανάληψης των καθηκόντων τους συνιστά σιωπηρή μη αποδοχή του διορισμού τους ή της εξέλιξής τους, και η σχετική πράξη του Υπουργού ανακαλείται, θα ήταν ίσως σκόπιμο, αφετηρία της ανωτέρω προθεσμίας να συνιστά η κοινοποίηση της πράξης, όπως ισχύει αντίστοιχα για τον διορισμό και τη μονιμοποίηση των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. (παράγραφος 10 του άρθρου 6 του ν. 2083/1992), σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) περί κοινοποίησης των ατομικών διοικητικών πράξεων (άρθρο 19), και όχι η έκδοση της σχετικής πράξης του Υπουργού. Η έκδοση, βέβαια, της ατομικής διοικητικής πράξης του διορισμού ή της μονιμοποίησης των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Σ.Ε.Ι. συντελείται με τη δημοσίευση της πράξης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, μετά την οποία νοείται γνώση της πράξης (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 11η Έκδοση, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2005, σελ. 181 επ.).

Επιπλέον, στην προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι «Η σχετική με την ανά-

ληψη των καθηκόντων πράξη γίνεται με έγγραφη πρόσκληση υπογεγραμμένη από τον Διοικητή του Α.Σ.Ε.Ι.». Σκόπιμη θα ήταν, ενδεχομένως, η διαγραφή της λέξης «με» και η αντικατάστασή της από τις λέξεις «μετά από».

3. Επί του άρθρου 12 του Νσχ.

Με το άρθρο 12 του Νσχ. αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 έως 3 του άρθρου 30 του ν. 3187/2003. Στην προτεινόμενη νέα παράγραφο 2 του άρθρου 30 του ανωτέρω νόμου στοιχείο η´, αναφέρεται ότι «τα ποσά των περιπτώσεων 1 των στοιχείων β´, γ´ και δ´ της προηγούμενης παραγράφου αυτής προσαυξάνονται κατά ενενήντα (90) ευρώ με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε ετών υπηρεσίας». Στην περίπτωση που ως ποσά εννοούνται τα υπό στοιχεία β, γ και δ της παραγράφου 2 επιδόματα, παροχές, αποζημιώσεις (διδασκικής προετοιμασίας και εξωδιδασκικής απασχόλησης εντός των Α.Σ.Ε.Ι., πάγια αποζημίωση για δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης και για συμμετοχή σε συνέδρια και ειδικό ερευνητικό επίδομα για την εκτέλεση μεταδιδακτορικής έρευνας και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των ερευνητικών προγραμμάτων) και ως δικαιούχοι της προτεινόμενης προσαύξησης νοούνται οι καθηγητές των Α.Σ.Ε.Ι. (όπως ισχύει σήμερα υπό την αντικαθιστάμενη από το Νσχ. παράγραφο 2 στοιχείο θ´ του ν. 3187/2003), ενδείκνυται η αντικατάσταση του αραβικού αριθμού «1» από τον λατινικό «I», καθώς και η διαγραφή της λέξης «προηγούμενης».

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2005

Οι εισηγητές
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β´ Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β´ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών